

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Podstawy działań pedagogicznych (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)
Liczba punktów ECTS	5
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	40 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2024/2025
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr Joanna Aksman (e-mail: jaksman@uafm.edu.pl) dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
1	20 godz.	20 godz.	5

2. Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy na temat podstaw współczesnej pedagogiki oraz umiejętności posługiwania się językiem naukowym pedagogiki; kształtowanie refleksyjnego stosunku do poznawanych teorii oraz twórczej i kreatywnej postawy, wyposażenie w wiedzę na temat głównych środowisk wychowawczych (rodziny, szkoły, grupy rówieśniczej), ich specyfiki i procesów w nich zachodzących.
----	--

3. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student ma podstawową wiedzę o współczesnej pedagogice, jej miejscu w systemie nauk oraz o jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi. Zna elementarną terminologię używaną w pedagogice. Ma podstawową wiedzę na temat wychowania, uczenia się i nauczania (kształcenia). Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących oraz potrafi ją odnieść do rozwoju dziecka/ucznia.	EUK7_W1, EUK7_W17, EUK7_W2
U1	Umiejętności: Student dokonuje obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizuje je, wykorzystując nabytą wiedzę, proponuje rozwiązania różnych problemów wychowawczych.	EUK7_U1
K1	Kompetencje społeczne: Student jest świadomy swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci/uczniów. Ma przekonanie o sensie i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku.	EUK7_KS2

5. Treści programowe

Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Wykl1	Pedagogika jako nauka (wprowadzenie w problematykę przedmiotu). Geneza pedagogiki jako dyscypliny wiedzy i etymologia jej nazwy. Charakterystyka pedagogiki jako nauki o wychowaniu. Pedagogika jako samodzielna dyscyplina naukowa. Język pedagogiki. Funkcje i zadania pedagogiki. Budowa (struktura) współczesnej pedagogiki. Subdyscypliny pedagogiki. Miejsce pedagogiki w systemie nauk i jej związek z innymi naukami. Podstawowe pojęcia w pedagogice - stanowiska różnych autorów, podobieństwa i różnice w ujęciach: wychowanie, samowychowanie, nauczanie, uczenie się, kształcenie, samokształcenie, edukacja, kultura, czas wolny, środowisko wychowawcze. Wychowania (rozumienie potoczne, naukowe, dawne i współczesne definicje wychowania, charakter prakseologiczny i teleologiczny wychowania). Składniki wychowania, charakterystyka. Cechy, rodzaje, funkcje wychowania. Warunki skuteczności wychowania. Osoba nauczyciela-wychowawcy. Elementy dydaktyki w pedagogice. Teorie i prądy pedagogiczne - wprowadzenie do zagadnienia. System szkolny w Polsce, organizacja pracy szkoły, współczesne zadania szkoły i tendencje oświatowe. Problemy reformy systemu oświaty w Polsce.

Ćwiczenia (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
-----	---------------------------------

Cw1	<p>Wychowanie w rodzinie: rodzina jako podstawowe i naturalne środowisko wychowawcze, postawy i style wychowania, błędy wychowawcze, przeobrażenia współczesnej rodziny, zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny.</p> <p>Wychowanie w szkole: klasa szkolna jako środowisko wychowawcze, rówieśnicze, niepowodzenia szkolne, agresja i przemoc w szkole, współpraca rodziców ze szkołą, partnerstwo szkoła – rodzina – lokalne środowisko.</p> <p>Uczeń w procesie kształcenia: właściwości psychiczne uczniów, cechy ucznia, poznanie ucznia, pozycja ucznia w klasie, różnorodność uczniowska, praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, prawa dziecka.</p> <p>Nauczyciel - zagadnienia talentu pedagogicznego i osobowości nauczyciela: autorytet nauczyciela, style kierowania/nauczania, kompetencje zawodowe nauczycieli, etyka zawodu nauczyciela, awans zawodowy, akty prawne dotyczące zawodu nauczyciela, wypalenie zawodowe.</p> <p>Rozwiązywanie problemów w klasie: powstawanie konfliktów, przyczyny ich powstawania, sposoby rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Czas wolny dzieci i młodzieży: zadania, funkcje, organizacja czasu wolnego, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia pozaszkolne, placówki wychowania pozaszkolnego, edukacja kulturalna dzieci i młodzieży.</p>
-----	---

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
Ćwiczenia	
M6	Dyskusja
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	85 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	125 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład – pozytywna ocena z zaliczenia pisemnego z wykładów (egzamin pisemny).

Ćwiczenia – aktywność, przygotowanie do zajęć, udział w dyskusjach, poprawnie napisane kolokwium z treści przekazywanych w czasie ćwiczeń, poprawnie przygotowany referat/prezentacja.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Pisemne zaliczenie wiadomości z wykładu (90% i więcej odpowiedzi poprawnych).
Na ocenę 4,5:	Pisemne zaliczenie wiadomości z wykładu (ok. 85% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 4:	Pisemne zaliczenie wiadomości z wykładu (ok. 75% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 3,5:	Pisemne zaliczenie wiadomości z wykładu, (ok. 65% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 3:	Pisemne zaliczenie wiadomości z wykładu, (ok. 55% odpowiedzi poprawnych),

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Przygotowanie do każdych zajęć, duża aktywność na zajęciach, częsty udział w dyskusjach, zaangażowanie. Przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach interesującej, wielowątkowej prezentacji. Pisemne zaliczenie wiadomości z ćwiczeń (90% i więcej odpowiedzi poprawnych).
Na ocenę 4,5:	Bardzo częste przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach interesującej prezentacji, pisemne zaliczenie wiadomości z ćwiczeń (ok. 85% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 4:	Częste przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach prezentacji, pisemne zaliczenie wiadomości z ćwiczeń (ok. 75% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 3,5:	Sporadyczne przygotowanie do zajęć, przygotowanie i przeczytanie na zajęciach prezentacji, pisemne zaliczenie wiadomości z ćwiczeń (ok. 65% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 3:	Przygotowanie i odczytanie na zajęciach prezentacji, pisemne zaliczenie wiadomości z ćwiczeń (ok. 55% odpowiedzi poprawnych),,

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Konarzewski K., (red.) — Sztuka Nauczania. Szkoła, Warszawa, 2004, PWN
Kruszewski K. (red.) — Sztuka Nauczania. Czynności nauczyciela, Warszawa, 2004, PWN
Kunowski S. — Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa, 2007, Wydawnictwo Salezjańskie
Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.) — Pedagogika, podręcznik akademicki, cz. 1 i cz. 2, wybrane zagadnienia, Warszawa, 2003, PWN

Literatura uzupełniająca

1. Aksman J., Pułka J. (red.) — Konteksty wychowania i edukacji a kształcenie nauczycieli w rzeczywistości ponowoczesnej, Kraków, 2012, Oficyna Wydawnicza AFM
Bielski J. — doskonały Kształtowanie się nauczycielskiego zawodu, warunki, kryteria i mierniki efektywności pracy nauczyciela, Kraków, 2017, Impuls
Gordon T. — Wychowanie bez porażek w szkole, Warszawa, 1991, PAX
Janowski A. — Poznawanie uczniów, Warszawa, 1991, WSiP
Janowski A. — Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsadek, wyniki badań, Warszawa, 2002, Fraszka Edukacyjna
Kawula S, Machel H. — Podkultury młodzieżowe w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, Toruń, 2004, Adam Marszałek
Kuźma J. — Nauczyciele przyszłej szkoły, Kraków, 2000, Wydawnictwo Naukowe AP
Kwak A. — Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Warszawa, 2005, Wydawnictwo Żak
Krok D., Landwójtowicz P. — Rodzina w nurcie współczesnych przemian, Opole, 2010, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego
Leśniak M. — Rodzina wobec zagrożeń XXI wieku, Kraków, 2004, Oficyna Wydawnicza AFM
Łobocki M. — W trosce o wychowanie w szkole, Kraków, 2007, Impuls
Łobocki M. — ABC wychowania, Warszawa, 2003, UMCS
Okoń W. — Dziesięć szkół alternatywnych, Warszawa, 1997, WSiP
Olearczyk T. — Wychowawcze funkcjonowanie współczesnej rodziny polskiej, Częstochowa, 2001, Educator
Panek A. — Zajęcia pozalekcyjne w zreformowanej szkole, Kraków, 2002, Wydawnictwo Naukowe AP
Pankowska D. — Pedagogika dla nauczycieli w praktyce. Materiały metodyczne, Kraków, 2008, Impuls
Śliwerski B. — Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków, 2005, Impuls
Śledzianowski J. — Rodzina międzypokoleniowa w Polsce na progu XXI wieku, Kielce, 2008, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach
Ziemska M., — Rodzina współczesna, Warszawa, 2001, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego

Publikacje prowadzącego

1. Grzesiak K., Profilaktyczny wymiar czasu wolnego dzieci i młodzieży w kontekście działalności placówek wychowania pozaszkolnego w Polsce, [w:] Przestępczość, resocjalizacja, profilaktyka. Współczesne aspekty. Publikacja zbiorowa pod red. B. Zinkiewicz, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2020
Grzesiak K., Miejsce i rola placówek wychowania pozaszkolnego w polskim systemie oświatowo -wychowawczym, w: Praktyki edukacyjne w środowisku społeczno-wychowawczym. badania-Inspiracje-Problemy, pod red. M, Kamińskiej, I, Szczęsnej, Ł. Bartosiaka, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)